

ماده ۲۰ آئین‌نامه آموزشی دوره phd وزارت علوم، بیان می‌کند: «دوره دکتری بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی می‌انجامد و رسالت آن تربیت افرادی است که با نوآوری در زمینه‌های مختلف علوم و فناوری در رقع نبراهای کشور و گسترش مرزهای دانش مؤثر باشند.»

قبول شدن در دوره دکتری در دانشگاهی تراز اول برای دانشجویان علاقمند در بدغدغه نیست به کار علمی و فعالیت پژوهشی ممکن است یک آرمان باشد اما گذشتن از این مرحله آسان هم نیست. شرکت در کنکور دوره دکتری، کسب رتبه برتر، دعوت شدن به مصاحبه، بررسی رزومه علمی دانشجو، رد نشدن و نشستن بر روی صندلی کلاس‌های دوره دکتری تا گذراندن واحدهای درسی و پژوهی، تصویب نژ رساله، داشتن حد نصاب نمره آزمون‌های زبان انگلیسی تا بتوانید با اعتماد به نفس تمام سسر جلسه آزمون جامع حاضر شوید.

در این میان باید بررسی کرد که ماده‌های قانونی در این زمینه می‌باشد:
چهارم می‌گوید: دانشجو پس از تدوین رساله و تأیید اساتید راهنما و مشاور به‌شروط کفایت دستاوردهای علمی رساله، موظف است در حضور داوران از رساله خود دفاع کند.
ماده ۲۱ هم آورده است: دفاع از رساله برای دانشجویان شیوه آموزشی پژوهشی مشروط به اخذ پذیرش چاپ حداقل یک مقاله تحقیقی کامل، مبتنی بر رساله در نشریات ادواری دارای نمایه معتبر بین‌المللی می‌باشد که به زبان انگلیسی و ISI باشد، ضروری است (در هر صورت مسئولیت کفایت کار انجام‌شده برای پاسخگویی به کارفرما به عهده استاد راهنما می‌باشد)

تیمبره ۱۲ اظهار می‌دارد: در رشته‌های فنی مهندسی و علوم پایه مواردی مثل اختراعات بین‌المللی تأیید شده توسط سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی یا نیاپان ملی نخبگان در شرایطی خاص که کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده پذیرا باشد جایگزین مقاله isc می‌شود.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران، گروه پژوهش‌های فنی مهندسی و ژورنال‌هایی با اعتبار بالا برای دانشجویی که مقالاتش در سطح مجامع بین‌المللی شناخته شده نباشند آسان نیست و او شروع به رازپن‌هایی در سطح خرد و کلان می‌کند تا به واسطه و اعتبار اساتید به این مهم برسد، ممکن است دانشجویی بتواند رضایت واسطه‌گران را بگیرد و با همکاری

ریشه بی کیفیتی مقالات دانشگاهی کجاست؟

دور تند چاپ مقالات نه تنها منجر به شکراب شدن روابط بین دانشجویان و اساتید و دور زدن پروسه علمی چاپ یک مقاله می‌شود در نهایت جامعه علمی دانشگاهی‌مان را به وضعیت بیمار گونه‌ای که امروز به آن مبتلا شده دچار می‌کند!

ماده ۲۰ و ۲۱ این آئین‌نامه یک شرط قانونی است که دانشجویان دوره phd را برای گرفتن مجوز دفاع از رساله خود ملزم می‌کند حداقل یک مقاله که در پایگاه‌های معتبر نمایه شده باشند یا در روزه خود داشته باشند اما در تعریف دوره دکتری ما به دنبال تربیت نیروی انسانی فعال، خلاق و نوآوری بودیم که بتوانند در مسیر پیشرفت دانش کشور تأثیرگذار باشند که با شرایط بروکراسی وار موجود و تنش‌های روحی و ذهنی‌ای که برای دانشجویان phd پیش می‌آید نمی‌توانند به اندازه کافی تأثیرگذار باشند.

در گفت‌وگو با دو دانشجو دوره دکتری رشته جامعه‌شناسی و مکاتیک دانشگاه تهران به این مسئله سراجی باشد همین موضوع موجب سردازیر سبیل عظیم مقالات علمی پژوهشی به فزاتر مجلات می‌شود و داوران به خاطر حجم زیاد کار و دریافت نکردن هزینه، انگیزه خاصی برای تسریع بخشیدن به روند داوری مقالات ندارند.

یکی از دانشجویان که اخیراً در رشته علوم ارتباطات اجتماعی از رساله دکتری خود دفاع کرده است معتقد است: «زجمله مشکلات

شایع در رشته‌های علوم انسانی شایعات زیاد بخش‌های نظری و روش تحقیق در موضوعات پژوهشی نزدیک به یکدیگر است که باعث می‌شود پژوهش‌ها خروجی جدیدی نداشته باشند این مسئله تقلب صرف نیست اما نحوه استفاده پژوهشگر وابسته به اینکه از کدام متن برای ارجاع در مقالات خود استفاده می‌کند، خلاقیت او و پیگیری استاد راهنما می‌تواند در

کاهش بودجه دانشگاه‌ها و افزایش شیب سقوط علمی!

یکی از مهم‌ترین بخش‌های لایحه بودجه سال ۹۷ ر وضعیت منابع مالی تخصیص یافته به جامعه علمی و به ویژه دانشگاه‌های کشور در برمی‌گردد؛ دانشگاه‌های که در رقابت با مراکز علمی منطقه جهان کار سختی در پیش دارند و برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای خود نیازمند منابع مالی فراوان هستند.

مروری دقیق بر وضعیت بودجه هشت دانشگاه بزرگ کشور از سال ۹۳ تا سال ۹۷ به خوبی نشان می‌دهد به رغم افزایش تورم و هزینه‌های فراوانی که به دانشگاه‌ها تحمیل می‌شود، میزان اعتبار تأمین شده برای این دانشگاه‌ها در سال ۹۷ به میزان کمی از سال ۹۳ بیشتر و به میزان بسیار زیادی نسبت به سال ۹۶ کمتر است؛ شرایطی که البته برخی دانشگاه‌هایی مثل شهید بهشتی و صنعتی شریف به مراتب بدتر است و این بودجه این دانشگاه در سال ۹۷ تا سال ۹۳ نیز کمتر است؛ شرایطی که برای دانشگاه‌های بزرگ کشور پیش آمده است، تقریباً به مورد بسیاری از دانشگاه‌های کوچک کشور نیز صادق است و

دانشگاه‌هایی مثل جیرفت، فسا، فنی مهندسی گلبابگان و نهاوند با کاهش شدید بودجه رو به رو شده‌اند؛ دانشگاه‌هایی که تا سال ۹۶ روند دریافت بودجه‌شان رو به صعود بود. کاهش منابع مالی و درآمدهای دولت را شاید بتوان آن‌ی از اصلی‌ترین دلایل کم‌تری دولت به کاهش بودجه دانشگاه‌های کشور عنوان کرد، اما نباید از این موضوع نیز غافل شد که شرایط پیش آمده در سال آتی،

بیشتر و در همین رابطه، معاون اداری مالی وزارت علوم با توجه به احتمال بالای کاهش منابع مالی دولتی، ارائه فعالیت‌ها و پروژه‌های پژوهشی، تکمیل آژ آزمایشگاه‌ها زیرساخت‌های پژوهشی به ویژه IT را با هدف کسب درآمد اختصاصی کشور متذکر شد و بهره‌گیری از کمک‌های خیرین را یکی از راهکارهای حیران محدودیت‌های مالی دانست. بنابراین، در شرایطی که رتبه بندی‌های جدید علمی

دانشگاه
Daneshgah@Kayhan.ir

نیمسال‌های تحصیلی به ۸ ترم، ورود پیدا نکردن دانشگاهیان به عرصه تغییرات پیرامون دانمگاه، عدم وجود عقلانیت لازم در نظام آموزش عالی و… از مواردی است که به گسترش نگاه کمی‌گرایانه به دانشگاه‌ها دامن می‌زند و در نهایت منجر به شکل‌گیری پدیده‌هایی چون: بحران مدرک‌گرایی، افزایش سرعت‌های علمی، فروش پایان‌نامه و مقاله، تأمین نکردن هزینه‌های پژوهشی محقق، کم‌رنگ شدن انگیزه‌های علمی دانشجویان و اساتید و کاهش مسئولیت اجتماعی دانشگاه‌ها شده و به دخالت‌های دولتی و دستورات فرمایشی آنها دامن می‌زند.

این مسئله فقط منحصر به دانشجویان دوره phd نیست و برای خیلی از ما پیش آمده است که دفعات متعدد به اتاق اساتید و مدیران دانشگاه مراجعه کرده‌ایم اما نتوانستیم آنها را املاتان کنیم، وقتی اسنادی سمت اجرایی می‌گیرد طبیعی است که پاسخگویی مناسبی به مسائل آموزشی و پژوهشی دانشجویان نداشته باشد و مدیریت متمرکز هم در بخش‌های اجرایی و اداری اعمال نکند، دلیل این امر چیست؟

۱۰ آئین‌نامه «ارتقاء اعضا هیئت علمی دانشگاه‌ها» هیئت‌های انما، هیئت ممیزه مرکزی و شورای مرکزی دانشگاه‌ها را موظف بر حسن اجرای این آئین است؛ اما در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی می‌داند و در صورتی که اسنادی قصد برتری پرونده ارتقاء خود را داشته باشد باید رزومه مکمک به تزویج علم باشد هم مسبب افزایش تعداد کمی مقالات و کاهش رشد کیفی آن در دانشگاه‌ها باشد. دانشجوی نامبرده درباره اینکه آیا گسترش روند چاپ مقاله در نظام آموزشی روند صحیحی است یا نه؟ گفت: «جواب این سؤال می‌تواند به تعداد افرادی که در رزومه‌های خود مقالاتی را ثبت کرده‌اند متفاوت باشد و به نحوه استفاده نویسنده از نگارش مقاله بستگی دارد و نمی‌توان نسخ‌های جامع مثل نوشتن مقالات

افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجو و پر کردن صندلی‌های خالی به هر قیمتی حتی با نبود استاد، نگاه سسخره‌آمیز به امر پژوهش، فراهم نبودن امکانات و بودجه‌های کافی برای امور پژوهشی و… از مواردی است که به گسترش نگاه کمی‌گرایانه به دانشگاه‌ها دامن می‌زند!

دانشتن زبان دوم و سوم، ترجمه و تألیف کتاب باشند اما بازهم این روند برای ارتقاء گرفتن کافی نیست و باید در امور اجرایی کمیته‌های داخلی و خراج از دانشگاه‌ها و پر کردن صندلی‌های خالی به هر قیمتی حتی با نبود استاد، نگاه سسخره آمیز به امر پژوهش، فراهم نبودن امکانات و بودجه‌های کافی برای امور پژوهشی، ترس از سنوات و با ایلان آئین‌نامه سال ۹۵ و کاهش

دانشجویان و اساتید و دور زدن پروسه علمی چاپ یک مقاله می‌شود در نهایت جامعه علمی دانشگاهی‌مان را به وضعیت بیمار گونه‌های که امروز به آن مبتلا شده دچار می‌کند. گسترش روند کمی‌گرایی مقالات پژوهشگران ایرانی با استنادهای کم در آمار و جدول‌هایی که پایگاه اطلاعاتی isc در طول یک دوره ۱۰ سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۷ در ۲۲ رشته علمی پژوهشی محقق، کم‌رنگ شدن انگیزه‌های علمی دانشجویان و اساتید و کاهش مسئولیت اجتماعی دانشگاه‌ها شده و به دخالت‌های دولتی و دستورات فرمایشی آنها دامن می‌زند.

این مسئله فقط منحصر به دانشجویان دوره phd نیست و برای خیلی از ما پیش آمده است که دفعات متعدد به اتاق اساتید و مدیران دانشگاه مراجعه کرده‌ایم اما نتوانستیم آنها را املاتان کنیم، وقتی اسنادی سمت اجرایی می‌گیرد طبیعی است که پاسخگویی مناسبی به مسائل آموزشی و پژوهشی دانشجویان نداشته باشد و مدیریت متمرکز هم در بخش‌های اجرایی و اداری اعمال نکند، دلیل این امر چیست؟

مواقف زیادی مانع از گسترش شکل جدید تقلب مدرن شود». ما با یک طیف نسبی در مقابل فعالیت‌های پژوهشی مواجهیم، مقاله نوشتن مثل حرکت کردن بر روی یک مشعر رو دلبه است که هم می‌تواند تجربه برای پژوهشگر، تولید علم و مکمک به تزویج علم باشد هم مسبب افزایش تعداد کمی مقالات و کاهش رشد کیفی آن در دانشگاه‌ها باشد. دانشجوی نامبرده درباره اینکه آیا گسترش روند چاپ مقاله در نظام آموزشی روند صحیحی است یا نه؟

گفت: «جواب این سؤال می‌تواند به تعداد افرادی که در رزومه‌های خود مقالاتی را ثبت کرده‌اند متفاوت باشد و به نحوه استفاده نویسنده از نگارش مقاله بستگی دارد و نمی‌توان نسخ‌های جامع مثل نوشتن مقالات

افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجو و پر کردن صندلی‌های خالی به هر قیمتی حتی با نبود استاد، نگاه سسخره‌آمیز به امر پژوهش، فراهم نبودن امکانات و بودجه‌های کافی برای امور پژوهشی و… از مواردی است که به گسترش نگاه کمی‌گرایانه به دانشگاه‌ها دامن می‌زند!

دانشتن زبان دوم و سوم، ترجمه و تألیف کتاب باشند اما بازهم این روند برای ارتقاء گرفتن کافی نیست و باید در امور اجرایی کمیته‌های داخلی و خراج از دانشگاه‌ها و پر کردن صندلی‌های خالی به هر قیمتی حتی با نبود استاد، نگاه سسخره آمیز به امر پژوهش، فراهم نبودن امکانات و بودجه‌های کافی برای امور پژوهشی، ترس از سنوات و با ایلان آئین‌نامه سال ۹۵ و کاهش

افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجو و پر کردن صندلی‌های خالی به هر قیمتی حتی با نبود استاد، نگاه سسخره‌آمیز به امر پژوهش، فراهم نبودن امکانات و بودجه‌های کافی برای امور پژوهشی و… از مواردی است که به گسترش نگاه کمی‌گرایانه به دانشگاه‌ها دامن می‌زند!

دانشگاه‌های کشور، حکایت از رشد روزافزون دانشگاه‌های عربستانی و برخی دیگر از کشورهای منطقه مثل ترکیه و مصر دارد و برخی دانشگاه‌های ایران از جمله تبریز، صنعتی شریف، فردوسی مشهد پرداخت کلیه هزینه‌هاست - از آنها می‌خواهند نام دانشگاه‌های عربستان در مقالات علمی خود را که در فصلنامه‌های معتبر علمی منتشر می‌شوند، بیاورند؛ اتفاقی که نیاز به هزینه‌های زیادی دارد عربستانی را در سال‌های اخیر به شکل چشمگیری رفاهیه بهبود داده است. به نقل از تابناک؛ رقابت دانشگاه‌های ایرانی با دانشگاه‌های بزرگ خاورمیانه از یک سو و عواملی دیگر مثل رشد روز افزون تکنولوژی که نیاز به ابزارهای پیشرفته مطالعاتی را ایجاد می‌کند، در کنار افزایش ظرفیت دانشگاه‌های کشور و سیر صعودی

صفحه ۸
چهارشنبه ۲۹ آذر ۱۳۹۶
اول ربیع‌الثانی ۱۴۳۹ - شماره ۲۱۷۹۷

دکتر مخبر ذرفولی:
نگاه دور اندیش امام (ره)
«شورای عالی انقلاب فرهنگی» را ایجاد کرد

اشاره) هفته گذشته نخستین قسمت از برنامه گفت‌وگو محور «پیشرو» از شبکه ۴ صدوسیما پخش شد که میهمان نخستین قسمت از آن، با توجه به سالروز تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی، دکتر مخبر ذرفولی، دبیر این شورا بود. در این مطلب اما به مهم‌ترین بخش‌های این گفت‌وگوی چالشی اشاره می‌شود:

برنامه کنترل جمعیت را تعدیل کند، شورای عالی انقلاب فرهنگی بود.
علی‌رغم پیگیری‌ها هنوز طرح جمعیتی و برنامه‌های مرتبط بعد از گذشت ۵ سال در مجلس شورای اسلامی تصویب نشده است و این در حالی است که نرخ باروری در کشور زیر ۲ درصد است و این یعنی نرخ رشد جمعیت کمتر از «نرخ جانشینی» است.

در مورد نظارت بر اجرای مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی باید به این موضوع نیز توجه کنیم که چرا برخی از مصوبات مجلس شورای اسلامی علی‌رغم وجود ابزارهای نظارتی مانند سؤال، استیضاح، اصل نود و … اجرا نشده است.
سنند ۲۰۳۰ فقط به بخش آموزش توجه نکرده بلکه این سند با نام «سند توسعه پایدار ۲۰۳۰» ۱۷ محور دارد اعم از محیط زیست، فضای مجازی، خانواده و … است که بخش آموزش هم یک بخش این سنداست. ما در شورای عالی انقلاب فرهنگی به نت نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان کار ننویدیم تا اینکه آذرمه سال گذشته که این سند رونمایی شد، موضوع در دستور کار قرار گرفت. از همان ابتدا در ششورای عالی انقلاب فرهنگی موضوع را تذکر دادیم و به دستور رئیس محترم

شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۳ با فرمان حضرت امام «ره» تشکیل شد ولی باید به این موضوع توجه داشته باشیم که این شورا دارای و نه نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان کار ننویدیم تا اینکه آذرمه سال گذشته که این سند رونمای شد، موضوع در دستور کار قرار گرفت. از همان ابتدا در ششورای عالی انقلاب فرهنگی موضوع را تذکر دادیم و به دستور رئیس محترم

مخبر ذرفولی: مشکل اصلی در روند اجرای «سند تحول بنیادین آموزش» کنکور و هم نظام آموزش و پرورش و هم نظام آموزش عالی را خفه کرده است و چون بیش از ۸ هزار میلیارد تومان گزارش مالی دارد عده‌ای نمی‌خواهند این مشکل برطرف شود!

جمهور موضوع در دستور کار شورای عالی قرار گرفت و مسئولان ری‌طی درآمدند و بعد از بحث و تبادل نظر آن‌ها هم پذیرفتند که اشتباه شده است. «نمی‌شود «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» تصویب شود اما همه توان و سرمایه این بخش برای اسند ۲۰۳۰ مصروف شود و برای اجرای این سند تا قصی نقاط کشور سازوکار تعریف شود و اگر این توان و سرمایه صرف اجرای سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش می‌شد بخش‌های زیادی از این سند اجرا می‌شد.

دانشجوی س‌تارهدار مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی نیست و تا نظر ما دانشجو باید پرسشگر و مطالبه‌کننده باشد و اصلاً کرسی‌های آزاداندیشی برای ترویج این روحیه در دانشگاه‌ها به وجود آمدند. این منظر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی دانشجو با صلاحیت ادامه تحصیل را دارد و یا به علت مشروط شده یا سایر تخلفات صلاحیت ادامه تحصیل را ندارد.

شورای عالی انقلاب فرهنگی وظیفه دارد تا از سرمایه علمی کشور حفاظت کند و اصولاً محصو شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد جذب اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها به این منظور تصویب شد که جوانان نخبه و توانمند کشور به‌جای مهاجرت به سایر کشورها بتوانند وارد فضای خدمت علمی به کشور شوند.

مشکل اصلی در روند اجرای «سند تحول بنیادین آموزش» کنکور است که هم نظام آموزش‌وپرورش و هم نظام آموزش‌های نظارتی است. وزارت آموزش‌وپرورش موظف است تا نقشه راه اجرای سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش را تدوین کند و البته هزینه‌هایی از این سند را اجرا کرده است و وزیر محترم آموزش‌وپرورش هم با تمام مروری بر لایحه بودجه سال ۹۷ بیانگر این حقیقت است که بودجه بسیاری از دانشگاه‌های کشور و به ویژه دانشگاه‌های مادر کاهش یافته است.

اینکه دانشگاه‌های کشور مسیر خود را از دریافت منابع مالی مستقیم از دولت به سمت جذب منابع مالی جدید از طریق فعالیت‌های پژوهشی و ای کم‌کهای خیرین بکشانند، موضوع بسدی نیست؛ اما در سال‌های گذشته دیده شد که بسیاری از دانشگاه‌های کشور برای جبران کاستی‌های مالی اثر سادترتی یعنی جذب دانشجویی پولی را در دستور کار قراردادند؛ طرحی که نه تنها توانست منابع مالی مطمئنی را برای دانشگاه‌ها فراهم کند، بلکه هزینه‌هایشان را نیز افزایش داد و ضربات سنگینی نیز به ساختار علمی کشور زد. با شرایط پیش آمده در سال آینده نیز دانشگاه‌های کشور به پنج‌چار راهکارهای س‌ادای مثل جذب دانشجوی پولی، کاهش حجم فعالیت‌های پژوهشی، عدم تجویز آزمایشگاه‌ها به امکانات پیشرفته، کاهش امکانات رفاهی دانشجویان و در دستور کار قرار خواهند داد و این فراینده‌ها نباید از این دانشگاه‌ها انتظار رقابت با دانشگاه‌های رو به صعود جهان را داشت.

تصاویری از به نمایش درآمدن موشک بالستیک «ذوالفقار» که در عملیات انهدام مواضع داعش در دیرالزور سوریه استفاده شد، در دانشگاه صنعتی امیرکبیر - آذرمه ۱۳۹۶

